

3.12.2021

VERKKOSELOSTUS aikataulukaudelle 2022

Muuttuneet asiat:

- 3.3. Vaihtotyö – vilkkuvalon käyttö vaihtotyössä
- 7. Rataverkon käyttösopimus – kuljetetun tavaramäärän ilmoittaminen rataverkon haltijalle

Sisältö

1	VOIMASSAOLO JA MUUTOKSISTA TIEDOTTAMINEN	2
1.1	MUUTOKSISTA TIEDOTTAMINEN	2
2	RATAVERKKO	2
2.1	RATAVERKON KUVAUS, LAATU JA LAAJUUS.....	2
2.2	RATAVERKON KÄYTTÄMISEN EDELLYTYKSET.....	3
2.3	RATAVERKON KÄYTTÄMISEN RAJOITUKSET	3
2.4	KALUSTOA KOSKEVAT VAATIMUKSET.....	3
2.5	RATAVERKON LIIKENNÖINNIN PRIORITEETTISÄÄNNÖT.....	3
2.6	RATAVERKON MUUTOKSET	3
3	RATAVERKON VAIHTO- JA RATATYÖN TURVALLISUUSOHJE	4
3.1	YLEISTÄ	4
3.2	PÄTEVYYDET JA KELPOISUUDET.....	4
3.3	VAIHTOTYÖ.....	5
3.4	RATATYÖ	5
3.5	VAJAATOIMINTATILANTEET.....	6
3.6	RATAVERKON HUOMIOLAITTEET	6
3.7	VAARALLISTEN AINEIDEN SÄILYTYS SATAMAN RAITEISTOLLA	6
3.8	YHTEYSTIEDOT	7
4	RATAVERKON KÄYTÖSTÄ PERITTÄVÄT MAKSUT	7
5	PALVELUPAIKKOJEN KÄYTTÖOIKEUS JA PALVELUJEN TARJOAMINEN	7
6	RATAVERKOLLE PÄÄSEMINEN	8
7	RATAVERKON KÄYTTÖSOPIMUS	8
8	RATAKAPASITEETIN HAKEMINEN	9
9	VASTUUT JA ERIMIELISYYKSIEN RATKAISEMINEN SEKÄ MUUTOKSENHAKUMENETTELY	9
LIITE 1	.....	10

Yhteystiedot:Kiireelliset asiat: Satamavalvoja puh. 044 7032759, satamavalvojat@ouluport.com

Muut asiat (arkisin klo 8-16): Liikennepäällikkö Sampo Kananen, 044 7032751

Julkaistu 3.12.2021, Sampo Kananen, Liikennepäällikkö

3.12.2021**1 VOIMASSAOLO JA MUUTOKSISTA TIEDOTTAMINEN**

Tämä verkkoselostus on voimassa aikataulukauden 2022, 12.12.2021 – 10.12.2022.

1.1 Muutoksista tiedottaminen

Muutoksista tehdään merkintä tämän verkkoselostuksen etusivulle.

2 RATAVERKKO**2.1 Rataverkon kuvaus, laatu ja laajuus**

Rataverkko on kuvattu verkkoselostuksen liitteessä 2, Raiteistokaavio.

Rataverkolla ei ole sähköistettyjä raiteita.

Oulun Satama Oy:n rataverkko on toisen luokan liikenteenohjauksen aluetta.

Rataverkolla suurin nopeus on 20 km/h.

Rataverkolla metripaino on 80 kN/m.

Rataverkolla kaluston suurin akselipaino on 225 kN tai valtion rataverkolta/-lle liikennöivällä kalustolla Väyläviraston valtion rataverkolle antaman luvan mukainen.

Radan merkit ja merkinnät sekä opasteet ovat samanlaiset ja tarkoittavat samaa kuin Väylävirasto ohjeistaa valtion rataverkolle.

Rataverkolla tehtävästä työstä aiheutuvat keskeytykset liikennöinnille merkitään valtion rataverkolle annetun ohjeen RATO 17, Radan merkit ja merkinnät, mukaisesti.

Rataverkon geometriatiedot on esitetty EU:n keskitetyssä rautateiden infrastruktuurirekisterissä (RINF).

3.12.2021

2.2 Rataverkon käyttämisen edellytykset

Liikennöinti edellyttää kohdan 7 mukaisen rataverkon käyttösopimuksen tekemistä.

Liikennöinnissä on noudatettava kohdassa 3, ”Rataverkon vaihto- ja ratatyön turvallisuusohje”, annettuja ohjeita.

2.3 Rataverkon käyttämisen rajoitukset

Höyryveturilla ja sellaisella kalustolla, joka saattaisi aiheuttaa palovaaran, ei saa liikennöidä.

Rataverkon kunnossapitoon liittyvät työt voivat rajoittaa rataverkon käyttöä.

2.4 Kalustoa koskevat vaatimukset

Rataverkolla saa liikennöidä kaikella kalustolla, jolla on käyttöönottolupa ja joka on merkitty Liikenne- ja viestintäviraston (Traficom) kalustorekisteriin, poikkeuksena höyryveturit ja sellainen kalusto, joka saattaisi aiheuttaa palovaaran.

2.5 Rataverkon liikennöinnin prioriteettisäännöt

Rataverkko on toisen luokan liikenteenohjauksen aluetta, jolloin yksiköt tarvittaessa sopivat keskenään liikennöintijärjestyksestä.

2.6 Rataverkon muutokset

Rataverkon raiteiden määrään eikä niiden liikennöitävyyteen ole suunnitteilla muutoksia.

3.12.2021**3 RATAVERKON VAIHTO- JA RATATYÖN TURVALLISUUSOHJE****3.1 Yleistä**

Tätä ohjetta on noudatettava vaihtotyössä ja ratatyössä Oulun liikennepaikalla Oulun Sataman (jatkossa Satama) rataverkon haltijuuteen kuuluvilla alueilla (jatkossa Sataman rataverkolla).

Operointikielenä on käytettävä suomea.

Ratatyö tässä ohjeessa tarkoittaa työtä (myös kunnossapitotyö), joka:

- tehdään siten, että kone tai sen osa saattaa ulottua raiteen aukean tilan ulottumaan,
- vaikuttaa radan rakenteeseen,
- kohdistuu turvalaitteeseen,
- edellyttää vaihtotyön keskeyttämistä työturvallisuuden takia tai muuten vaikuttaa vaihtotyöhön tai
- vaikuttaa vaunujen purkamiseen tai kuormaamiseen.

Kaikesta raiteisiin ja niiden laitteisiin liittyvistä vioista ja poikkeamista sekä asioista, jotka voivat vaarantaa raiteiden liikennöinnin tai vaunujen purkamisen tai kuormaamisen, on ilmoitettava Sataman operatiiviselle ja tekniselle päällikölle, puh. 044 7032782.

Hätätilanteet

Onnettomuus- ja vaaratilanteesta on ensin ilmoitettava yleiseen hätänumeroon 112 ja sen jälkeen Satamavalvojalle puh. 044 7032759

Ensimmäisen luokan liikenteenohjauksen alueella rautatiejärjestelmässä havaittu liikennöinnin turvallisuutta vaarantava asia on ilmoitettava myös valtion rataverkon liikenteenohjaukselle.

3.2 Pätevyudet ja kelpoisuudet

Rautatieliikenteen harjoittajan ja ratatyöstä vastuullisen tahon on varmistettava, että heidän henkilöstöllään on voimassa oleva kelpoisuus kyseiseen tehtävään.

Kaikilla alueella oleskelevilla pitää olla voimassa olevat seuraavat Sataman vaatimat perehdytykset ja -koulutukset: Turvallisuuskoulutus satama-alueella työskentelyyn ja työturvallisuuskortti.

3.12.2021

3.3 Vaihtotyö

Vaihtotyössä on noudatettava, mitä Väylävirasto ohjeistaa vaihtotyöstä valtion rataverkolla sekä Liikenne- ja viestintäviraston (Traficom) määräyksiä.

Vaihteet ja raiteensulut sekä vastaavat laitteet on niiden käyttämisen jälkeen palautettava perusasetoihinsa. Perusasennot on merkitty vaihteen ja raiteensulun merkkeihin.

Vaunujen paikallaan pysyminen on varmistettava, tarvittaessa pysäytyskengillä tai vastaavalla tavalla.

Vaihtotyössä on käytettävä kaluston käyttöjarruja.

Vaunuja ei saa jättää paikalleen siten, että ne estävät liikenteen paloteillä tai rautatien tasoristeyksissä.

Vaihtotyössä sataman raiteistolla on kaluston havaitsemisen parantamiseksi käytettävä vilkkuvaloa kulkusuunnassa ensimmäisessä vaunussa. Vilkkuvalon on oltava väriltään esimerkiksi keltainen tai oranssi, ei kuitenkaan sininen mikä on varattu hälytysajoneuvojen käyttöön.

Lupa vaihtotyön suorittamiseen

Lupa vaihtotyöhön on turvallisuustodistuksen omaavalla rautatieliikenteen harjoittajalla, joka on tehnyt rataverkon käyttö sopimuksen Sataman kanssa.

3.4 Ratatyö

Ratatyöstä vastuullisen tahon on ennen työn aloittamista ja tarvittaessa myös työn aikana perehdytettävä ratatyöhön osallistuva henkilöstönsä tähän ohjeeseen ja kyseisen työn olosuhteisiin sekä työhön liittyviin vaaroihin.

Ratatyössä on noudatettava Sataman kunnossapitosuunnitelmaa.

Ratatyöstä vastuullisen tahon tehtävät

- On varmistettava ratatyön suojaaminen siten, että siitä ei aiheudu vaaraa liikennöinnille.
- Tarvittaessa estettävä liikennöinti Seislevyllä/-levyillä.
- Tarvittaessa asennettava Nopeusmerkki/-merkit, kun raiteen suurin nopeus on yli 20 km/h.
- Varmistettava, että ennen liikennöinnin sallimista, ratatyön kohteena ollut alue on Sataman kunnossapitosuunnitelman mukaisessa kunnossa.
- Ensimmäisen luokan liikenteenohjauksen alueella huolehdittava Väyläviraston ohjeiden mukaisista luvista ja ilmoituksista.

3.12.2021 Lupa ratatyöhön

Ratatyöstä vastuullisella taholla on lupa ratatyöhön.

Lupa ratatyöhön on pyydettävä sataman operatiiviselta ja tekniseltä päälliköltä. Luvan antajien yhteystiedot ovat tämän ohjeen kohdassa 3.7.

Ratatyöstä ilmoittaminen

Ratatyön alkamisesta, sen vaikutuksista raiteiden käyttämiseen, työn kestosta ja työn päättymisestä sekä kyseisen työn ratatyöstä vastaavan tahon yhteystiedot ja niiden muuttumisesta on ilmoitettava heti kun mahdollista Sataman yhteyshenkilöille.

Tulityö

Tulityöhön on saatava lupa Sataman edustajalta.

3.5 Vajaatoimintatilanteet Vaihteen aukiajo

Vaihteen aukiajosta on ilmoitettava aina Sataman edustajille joko puhelimitse tai sähköpostilla.

Vaihteen aukiajon jälkeen kuljettajan, vaihtotyöstä vastaavan tai ratatyöstä vastaavan tahon on silmämääräisesti tarkastettava, voiko vaihteessa liikennöidä.

Tarkastuksen perusteella kuljettajan, vaihtotyöstä vastaavan tai ratatyöstä vastaavan tahon on estettävä liikennöinti vaihteessa (tarvittaessa Seislevyllä) tai, ellei hän havaitse syytä joka estää liikennöinnin, varmistettava että vaihteessa liikennöidään enintään nopeudella 5 km/h ennen Sataman edustajien tekemää tarkastusta (tarvittaessa on asennettava erityiskohteen nopeusmerkki).

3.6 Rataverkon huomiolaitteet

Rataverkolla on huomiolaitteet kahdessa vartioimattomassa tasoristeyksessä. Huomiolaitteiden toiminnan kuvaus on esitetty liitteessä 1.

3.7. Vaarallisten aineiden säilytys sataman raiteistolla

Vaarallisiksi luokiteltuja aineita saa tilapäisesti säilyttää sataman raiteistolla raiteella 561 ja 562 n. 100 m:n matkalla päätepuskimesta. Tämä tarkoittaa maksimissaan n. 6-7 vaunua.

3.12.2021

3.8 Yhteystiedot

Oulun Sataman yhteystiedot:

Satamavalvoja puh. 044 7032759, ilmoitus onnettomuudesta tai hätätilanteesta.

(satamavalvojat@ouluport.com)

Operatiivinen ja tekninen päällikkö Risto Niva, puh. 044 7032782. Ilmoitus ratatöistä tai häiriöstä liikenteelle.

Liikennepäällikkö Sampo Kananen puh. 044 7032751. Ilmoitukset turvahavainnoista ja ratatöistä tai häiriöistä liikenteelle sekä vuosittain kuljetetut tavaramäärät.

s-posti: etunimi.sukunimi@ouluport.com

Liikenteenohjauksen yhteystiedot:

Oulu, 04556 7 02041 02

varayhteys, 040 6625 374

osu@liikenteenohjaus.fi

4 RATAVERKON KÄYTÖSTÄ PERITTÄVÄT MAKSUT

Rataverkon käytöstä ei peritä maksuja.

5 PALVELUPAIKKOJEN KÄYTTÖOIKEUS JA PALVELUJEN TARJOAMINEN

Rataverkolla toimiva palvelupaikan ylläpitäjä, joka haluaa palvelupaikkansa kuvauksen julkisesti saataville Oulun Satama Oy:n verkkoselostuksessa 2022, on toimitettava tieto linkistä, jonka kautta pääsee kuvaukseen, tai asiaa koskeva julkaisuvalmis tieto, joka voidaan sisällyttää verkkoselostukseen, Oulun Satama Oy:lle viimeistään 28.8.2020.

Palvelupaikkakuvaus voi julkaisuvalmiina tietona toimittaa linkistä

<https://vayla.fi/ammattiliikenne-raiteilla/rautateiden-verkkoselostus/rataverkon-palvelun-tarjonta#.XPD7a-SP4uU> löytyvällä mallipohjalla.

Palvelupaikkakuvaus on toimitettava suomen ja englannin kielisenä versiona.

3.12.2021**6 RATAVERKOLLE PÄÄSEMINEN**

Rataverkolla saavat liikennöidä kaikki rautatieliikenteen harjoittajat, joilla on turvallisuustodistus ja jotka ovat tehneet rataverkon käyttösopimuksen.

Rautatieliikenteen harjoittajilla tulee olla rautatielain mukainen riittävä vastuuvakuutus tai muu sitä vastaava järjestely.

Turvallisuustodistuksen ja rautatieyrityksen toimiluvan hakeminen

Tiedot turvallisuustodistuksen ja toimiluvan hakemisesta ovat maksutta saatavilla verkkosivustolta <http://www.rautatiemarkkinoille.fi>.

7 RATAVERKON KÄYTTÖSOPIMUS

Rataverkon käyttösopimuksella rautatieliikenteen harjoittaja ja Oulun Satama Oy rataverkon haltijana sopivat liikennöimisestä Oulun Satama Oy:n rataverkolla.

Rautatieliikenteen harjoittajan on ilmoitettava käyttösopimuksen tekemisen tarpeestaan Oulun Satama Oy:n liikennepäällikölle vähintään 30 vuorokautta ennen aiotun liikennöinnin aloittamista.

Liikennöintiä ei saa aloittaa ennen kuin käyttösopimus on allekirjoitettu.

Käyttösopimuksessa sovitaan siitä, että rautatieliikenteen harjoittaja sitoutuu noudattamaan verkkoselostuksessa kohdassa 3 annettuja rataverkon haltijan turvallisuusohjeita sekä kohdassa 2 rautatieliikenteen harjoittamiseen kohdistuvia rajoitteita ja vaatimuksia.

Käyttösopimus tehdään toistaiseksi voimassaolevana. Oulun Satama Oy voi irtisanoa käyttösopimuksen päättymään välittömästi, jos rautatieliikenteen harjoittaja ei noudata käyttösopimuksessa mainittuja ehtoja. Rautatieliikenteen harjoittajan on ilmoitettava, jos sillä ei enää ole liikennöintitarvetta, ja aika, jolloin liikennöinti päättyy. Rautatieliikenteen harjoittajan ilmoittama liikennöinnin päättymisen aika on samalla ilmoitus käyttösopimuksen irtisanomisesta. Tarvittaessa Oulun Satama Oy ilmoittaa käyttösopimukseen tarvittavien päivitysten ja muutosten tekemisen tarpeesta.

Oulun sataman raiteistolla liikennöintiä harjoittavan rautatieliikenteen harjoittajan on ilmoitettava säännöllisesti Oulun sataman raiteistolla kuljetetut vienti- ja tuontivolyymit Oulun Satama Oy:lle. Tämä raportointi tehdään kalenteri vuosittain ja tiedot toimitetaan Oulun Satama Oy:n ilmoittamaan osoitteeseen. Yhteystiedot on kerrottu kohdassa 3.8. Raportissa on eriteltävä vaaralliseksi luokitellut aineet, jos sellaisia on kuljetettu.

3.12.2021**8 RATAKAPASITEETIN HAKEMINEN**

Rataverkolla ei jaeta ratakapasiteettia.

9 VASTUUT JA ERIMIELISYYKSIEN RATKAISEMINEN SEKÄ MUUTOKSENHAKUMENETTELY

Rautatieliikenteen harjoittaja vastaa rataverkolle aiheuttamastaan vahingosta sekä aiheutetusta vahingosta Oulun Satama Oy:lle aiheutuvasta välillisestä vahingosta.

Ratatyön tekijä vastaa rataverkolle aiheuttamastaan vahingosta sekä aiheutetusta vahingosta Oulun Satama Oy:lle aiheutuvasta välillisestä vahingosta.

Rataverkon haltijana, Oulun Satama Oy, vastaa rataverkon haltijuuteen kuuluvan tehtävän tai vastuun laiminlyönnistä rautatieliikenteen harjoittajan kalustolle tai kaluston kuormalle aiheutuvasta välittömästä vahingosta.

Erimielisyydet on ratkaistava ensisijaisesti neuvottelemalla. Erimielisyys, jota ei ole saatu ratkaistua neuvottelemalla, viedään sääntelyelimen ratkaistavaksi. Erimielisyys, jota ei ole saatu ratkaistua neuvottelemalla ja joka ei ole sääntelyelimen ratkaistavissa, ratkaistaan Oulun käräjäoikeudessa.

Erimielisyydet on ratkaistava ensisijaisesti neuvottelemalla.

Erimielisyys, jota ei ole saatu ratkaistua neuvottelemalla, ratkaistaan raideliikennelaisissa muista erimielisyyksistä (152 §) säädetyllä tavalla.

Muut erimielisyydet ratkaistaan Oulun käräjäoikeudessa.

3.12.2021

LIITE 1

Vartioimattoman tasoristeyksen huomiolaiteen toimintaperiaate

1. Tasoristeykset
2. Huomiolaite
3. LED-valo junakuviolla
4. Kalustotunnistin
5. Huolto ja kunnossapito
6. Yhteystiedot

3.12.2021

1. Tasoristeys

Tasoristeykset sijaitsevat sähköistämättömällä rataosalla Oulun Sataman alueella. Rata on yksityisrata. Rataosa ei ole valtion rataverkon liikenteenohjauksen piirissä.

Huomiolaitteet on sijoitettu seuraaviin vartioimattomiin tasoristeyksiin:

- ✓ Poikkimaantie (km 753+411)
  - Yksi huomiolaite
- ✓ Länsilaituri 1 (km 753+647)
  - Yksi huomiolaite

2. Huomiolaite

Huomiolaitteella (myös huomiovalolaitoksella) tarkoitetaan rautatien tasoristeyksen laitteistoa (huomiovalolaitoksella erityisesti ohjausjärjestelmää ja ulkolaitteita yhdessä), joka kertoo tienkäyttäjälle, että lähitöllä liikkuu kiskoilla kulkeva yksikkö ja sen vuoksi tasoristeyksen käytössä on noudatettava erityistä varovaisuutta. Huomiolaitteen opaste ei velvoita tienkäyttäjää pysähtymään.

3.12.2021

3.12.2021

3. LED-valo junakuviolla

Huomiolaite toimii automaattisesti, kun kalustotunnistin havaitsee liikettä kiskoilla, alkaa huomiolaitteessa olevat kirkkaat LED-valot vilkkua neljään eri suuntaan tasoristeyksessä. Valojen vilkkumisen aikana ei ole enää turvallista ylittää tasoristeystä.

3.12.2021

4. Kalustotunnistin

Kalustotunnistin on sijoitettu lähelle tasoristeystä.

Kalustotunnistin havaitsee kiskoilla tapahtuvan liikkeen ja aktivoi huomiolaitteen.

LED valot lopettavat vilkkumisen, kun vaunut tai veturi on ohittanut kalustotunnistimen tasoristeuksen toisella puolella.

3.12.2021

5. Huolto ja kunnossapito

Huomiolaitteet eivät kuulu normaaliin radan kunnossapidon piiriin.

Laitteiden toimittaja Cautio Oy vastaa niiden kunnossapidosta ja huollosta.

Laitteiden mahdollisissa vikatilanteissa LED-valojen päälle asennetaan harmaat huput, jotka löytyvät Oulun Sataman pääportilta.

Avaimet kaappeihin ovat Oulun Sataman pääportilla.

Mahdollisista vikatilanteista tulee ilmoittaa numeroon **040-7185 150**.

Vikatilanteesta ilmoitettaessa on hyvä ilmoittaa ilmoittajan nimi ja tasoristeyksen nimi.

Cautio Oy:llä on ympärivuorokautinen päivystysnumero, johon mahdollisista vikatilanteista tulee ilmoittaa. Päivystysnumero on **040-7185 150**.

6. Yhteystiedot

Toimittaja: Cautio Oy, Naistenmatkantie 76, 33950 Pirkkala

Henri Soininen, +358 40 214 0014

henri.soininen@cautio.fi

Oulun Sataman yhteyshenkilön nimi ja yhteystiedot

Sampo Kananen p. 044 7032751

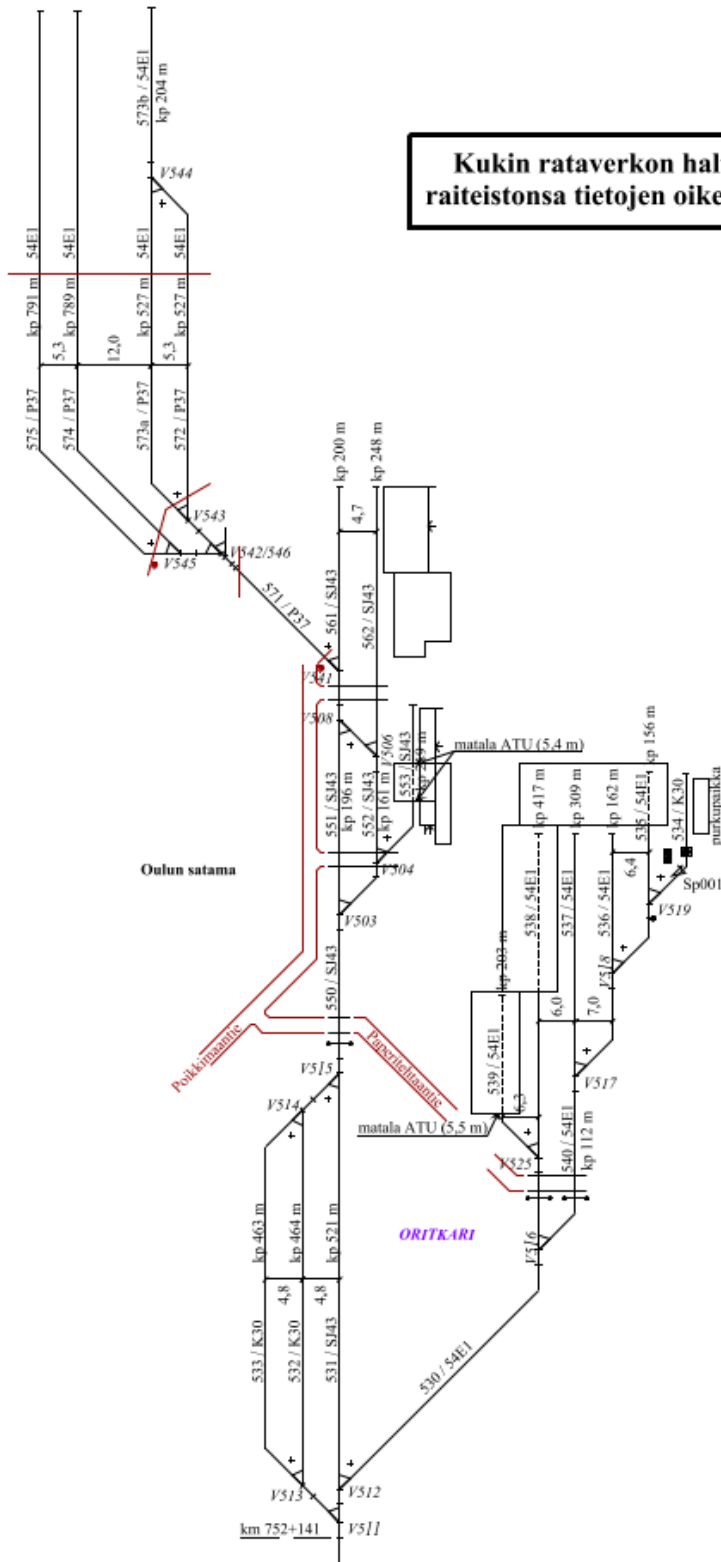
sampo.kananen@ouluport.com

Risto Niva p. 044 7032 782

risto.niva@ouluport.com

3.12.2021

LIITE 2, Raiteistokaavio

3.12.2021

LIITE 2, Raiteistokaavio

